

UL
60
66287a

GRODNO

=====
Drukarnia
„Lechia”
Białystok
Rynek
Kościuszki 15
Telefon 611
=====

INFORMACJE
TURYSTYCZNO-LETNISKOWE
UWZGLĘDNIAJĄCE
MIASTO, OKOLICE I POWIAT

Wydawnictwo Związku Popierania Turystyki
=====
Województwa Białostockiego
Opracowanie Delegatury Związku w Grodnie
=====
plac Batorego, Stary Ratusz, tel. 2-45. =====

K-91/84

GRODNO

86670

Miasto wydzielone, siedziba powiatu, mieszkańców 58.000,
powierzchnia 1.766,06 ha, wysokość nad poziomem morza
181 m.

Grodno — widok ogólny.

Jedno z najstarszych miast w Polsce sięgające czasów przedhistorycznych, jak to stwierdzają ostatnie wykopaliska na górze Zamkowej.

Położenie niezwykle piękne na urwistym brzegu Niemna, co zauważyć można przejeżdżając most kolejowy. Jeszcze większy efekt wzbudza oglądanie z innych punktów tras wycieczkowych.

Dworzec kolejowy znajduje się w oddaleniu 1/2 km od śródmieścia.

Kurs dorożki ze stacji do śródmieścia w dzień zł 0,90, w nocy zł 1,20. Kurs zwykły w mieście zł 0,50, w nocy zł 0,70.

Hotele:

„Europejski” — 31 pokoi, łazienki i garaże, ul. Dominikańska 24, tel. 169.

„Handlowy” — 20 pokoi, ul. Dominikańska 28.

„Krakowski” — 7 pokoi, ul. Orzeszkowej 42.

„Słowiański” — 14 pokoi, ul. Dominikańska 18.

Cena pokoju na jedną osobę od zł 3 — 5, z dwoma łózkami zł 6.

Schroniska:

Schronisko szkolne (45 łózek) przy Państwowym Gimnazjum Męskim, ul. Akademicka 10, tel. 54. Nocleg od gr 40—75, dla wycieczek od gr 20—60. Za pościel jednorazowo gr 25.

Schronisko P. M. S. w domu Orzeszkowej (35 łózek), ul. Orzeszkowej 17, tel. 195. Nocleg dla młodzieży gr 20, dla dorosłych gr 50.

Restauracje:

„Europa” — obiad z 3 dań zł 1,20, śniadanie barowe zł 0,50, ul. Dominikańska 24.

„Royal” — kawiarnia i restauracja, obiad z 3 dań zł 1,30, ul. Horodniczańska 20, tel. 380.

„Resursa Obywatelska” (Muza) — obiad z 3 dań zł 1,20 — w lecie ul. Akademicka 10, w zimie ul. Hoovera 8, tel. 200.

„Oficerskie Kasyno Garnizonowe” — obiad zł 1,10, ul. Marszałka Piłsudskiego 9, tel. 4-52.

„Kasyno Podoficerskie” — obiad od gr 80, ul. Mostowa 2.

Cukiernie:

„Europejska” — ul. Dominikańska 20.

Szypowskiego — ul. Orlicz-Dreszera 11.

Słeczyńskiego — ul. Brygidzka 12.

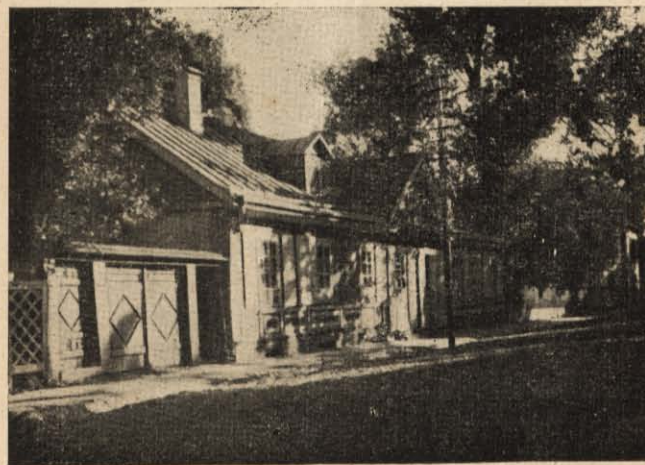
„Ziemiańska” — ul. Orzeszkowej 3.

Teatr Miejski w Parku czynny od 1/IX do 1/VII.

Kino - Teatrów 4: „Polonia” — ul. Pocztowa 4, **„Apollo”** — ul. Dominikańska 26, **„Palace”** — ul. Orzeszkowej 15, **„Helios”** — ul. Brygidzka 2.

Poczta i Telegraf — ul. Orzeszkowej 9.

Filie — na przedmieściu ul. Łososińska oraz w „Orbisie” ul. Dominikańska 1.

Grodno — dom E. Orzeszkowej.

Księgarnie:

„Ognisko“ — ul. Dominikańska 36, „Promień“ i E. Iberskiego — ul. Dominikańska.

Autobusy w kierunku do: Wilna (przez Jeziory), Lidy (przez Skidel), Wołkowyska (przez Indurę, Brzostowicę), Białegostoku (przez Sokólkę), Suchowoli (przez Nowy Dwór, Dąbrowę), Augustowa (przez Świack, Sopoćkinie, Lipsk), Druskienik (przez Hożę).

Grodno — przystań wioślarska.

Komunikacja wodna po Niemnie: Grodno, Łunna Mosty.

Komunikacja kolejowa w kierunku: Białegostoku, Suwałk, Druskienik, Wilna, Lidy, Wołkowyska, Baranowicz.

Stacje obsługi turystyki:

Biuro Związku Popierania Turystyki Województwa Białostockiego przy Zarządzie Miejskim — plac Batorego, Stary Ratusz, tel. 2-45, czynne od godz. 8—15.

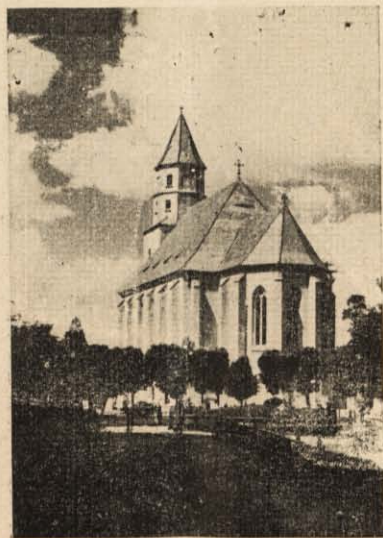
„Orbis“ — ul. Dominikańska 1, tel. 205, czynny od godz. 8—19.

Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego — Prezes St. Miłkowski, ul. Wróblewskiego 1, tel. 175.

Przystań Wioślarska W. K. S. — wybrzeże Br. Piecackiego pod Nowym Zamkiem. Bufet, pokój noclegowy, schron dla łodzi.

Najciekawsze zabytki:

Fara Witoldowa z wieku XIV — obecnie kościół garnizonowy.

Grodno — kościół garnizonowy.

Królewski Zamek Stary z czasów Witolda, przebudowany przez Stefana Batorego, który tu zmarł.

Na dziedzińcu Starego Zamku: a) wykopaliska: ruiny świątyni z XI-go wieku; b) domu mieszkalnego królewskiego (XI—XII wiek); c) kaplicy zamkowej (XIII wiek); d) resztki drewnianych zabudowań grodu (XII—XIII wiek).

Grodno — kościół farny.

Świątynia obronna na Koloży (XI—XII wiek) z ozdobami majolikowymi i dużą ilością głośników (garnków akustycznych).

Zamek Nowy z czasów śaskich, gdzie abdykował król Stanisław August.

Kościóły: farny (XVII wiek), **pobernardyński** (XVI wiek), **klasztor oo. franciszkanów** (XVII wiek).

Synagoga drewniana (XVII wiek).

Obiekty godne zwiedzenia:

1) Muzeum Historyczno-Etnograficzne na Starym Zamku, 2) Muzeum Przyrodni: ze. ul. Botaniczna 4, 3) Ogród Botaniczny w Parku, 4) Ogród Zoologiczny, ul. Stanisławowska 15, 5) Dom E. Orzeszkowej, ul. Orzeszkowej 17.

Wstęp do muzeów i na teren wykopaliskowy gr 20—50, do ogrodu zoologicznego i botanicznego gr 20—40. Wycieczki szkolne korzystają ze znacznych ulg.

Grodno — świątynia obronna na Koloży.

Koszt przewodnika dla wycieczek: dla dorosłych gr 50, dla młodzieży szkolnej gr 10 od osoby.

Wycieczki podmiejskie: W dół Niemna: 1) wąwóz „Zielona Dolina” (zielony piasek glaukonitowy), 2) „Góry Kredowe” (fosforyty zwane grodnolitami i zabytki fauny głębokowodnej). W górę Niemna: 1) Poniemuń 2 km

(w wąwozie pokłady kredy jeziornej i czarnej gitti), 2) wieś Żydowszczyzna 7 km (w wąwozie pokłady międzyłódzowych torfów). Wycieczki na zamówienie statkiem lub łodziami. Postój łodzi na wybrzeżu pod górą Zamkową, opłata za 1 godzinę zł 1—1,50.

Grodno — pomnik E. Orzeszkowej.

Wycieczki dalsze: 1) Druskieniki — 42 km (uzdrowisko), 2) Jezioro — 26 km (ośrodek sportów wodnych), 3) Bohatyrowicze — (grób Jana i Cecylii), 4) Rezerwat bobrowy w Rybakach — (między Lunną a Mostami), 5) Augustów — (kanał augustowski, grupa jezior), 6) Suwałki — (jezioro Wigry, stacja hydrobiologiczna Uniwersytetu Warszawskiego, Schronisko turystyczne P.T.K.).

Wydawnictwa o Grodnie:

„Przewodnik ilustrowany po woj. białostockim” dr. M. Orłowicz, 1937 r. — cena zł 5.

„Grodno” — J. Jodkowski, 1923 r. — cena zł 3.

„Grodno i okolice — jeziora augustowskie — suwalszczyzna” — J. Jodkowski — wyd. Komisji Turyst. przy Zarządzie Miejskim w Grodnie, 1934 r. — cena gr 80.

„Grodno wczesnośredniowieczne” (o wykopaliskach na Starym Zamku) — J. Jodkowski, 1934 r. — cena zł 1,50.

„Śmierć Stefana Batorego w Grodnie” — T. Jankowski, 1930 r. — cena zł 2,50.

„Sprawa emisariusza Michała Wołłowicza z r. 1835” K. Sidorowicz — Czerniawska, 1934 r. — cena zł 2,50.

„Królewski Zamek Stary w Grodnie” — J. Wojciechowski, wyd. Wojewódzkiego Komitetu Uczczenia Króla Stefana Batorego w Grodnie, 1936 r. — cena zł 1,20.

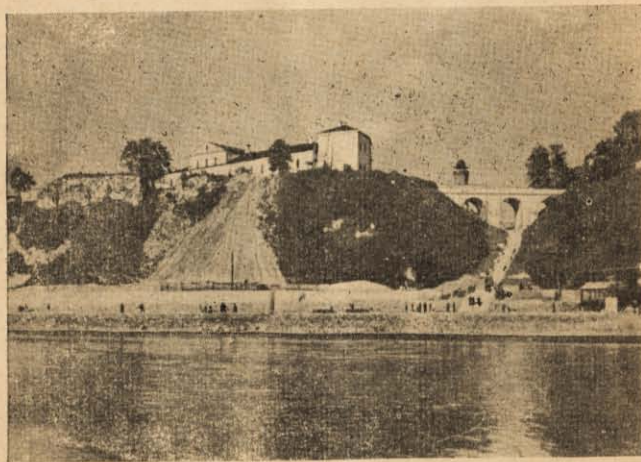
Sprawozdanie Wojewódzkiego Komitetu Uczczenia Króla Stefana Batorego z prac na Starym Zamku w Grodnie (r. 1933 — 1937). Wydawnictwo Komitetu, Grodno, 1938 r. — cena zł 1.

Do nabycia we wszystkich księgarniach m. Grodna.

Grodno — widok ogólny.

LETNISKA W POWIECIE GRODZIENSKIM

Grodno — Stary Zamek od strony Niemna.

KREDOWE GÓRY, gm. Hoża, pow. Grodno.

W oddaleniu 4 km na zachód od Grodna, nad brzegiem Niemna w lesie. Brzeg piaszczysty z plażą, łódzie, kajaki, rybolówstwo; dokoła duża przestrzeń lasu, miejsca na campingi i obozy, piękne widoki. Zabudowa rozproszona. Dojazd dorożką (od zł 1,50—2) lub autobusem. (Pyszki 45 gr.) Poczta i telefon na miejscu. Wszelkie produkty nabyć można na miejscu lub na zamówienie w Grodnie. Obfitość jagód, grzybów, ryb. Ceny: 1 litr mleka gr 20—25, jaja gr 4—6 sztuka.

Domy drewniane, przystosowane do celów letniskowych podmiejskich, więc nieumeblowane, często nadające się na pensjonaty.

Ceny wszystkie za sezon 3—4 miesięcy podane są u poszczególnych właścicieli letnisk.

Wanałowski Józef, 2 domy. Jeden u stoku góry, drugi na górze, w lesie; ładny ogród, studnia, piwnica i lodownia na miejscu. Służba domowa od zł 15—25 miesięcznie do wynajęcia na miejscu lub w Grodnie. Na parterze 2 pokoje z kuchnią zł 150 i jeden pokój z kuchnią zł 120, na poddaszu dwa mieszkania po jednym pokoju z kuchnią od zł 120—140 oraz 3 pokoje oddzielne, pojedyncze od zł 45—60.

Maria Mackiewiczowa. Dom w lesie sosnowym, przy domu studnia, ogród i piwnica. Do wynajęcia na parterze dwa mieszkania po trzy pokoje z kuchnią i werandą. Cena pokoju z oddzielnym wejściem zł 100. Wszelkie produkty spożywcze dostarcza codziennie sklepikarz.

Żyliński Mieczysław. Dom w lesie. Ogród owocowy. Do Niemna i plaży 200 m. Wyżywienie i dojazd jak wyżej. 2 pokoje z kuchnią i werandą od zł 200—500, jeden pokój na dole zł 100, jeden pokój z kuchnią na salce z balkonem od zł 120—150. **Umeblowanie dostarcza się na życzenie.**

Fijałkowski Roman. Dom w dolinie, w lesie, w obrębie zabudowań, plaża w pobliżu. Na parterze 4 pokoje słoneczne z werandą z oddzielnym wejściem, 1 pokój na piętrze z werandą. Kuchnie w oddzielnym budynku obok. Na każde dwa pokoje przypada jedna kuchnia. Cena pokoju na parterze zł 75, na piętrze zł 120.

Andruszkiewicz Leonard. Dom przy lesie w ogrodzie, w obrębie zabudowań letniskowych, w pobliżu Niemna i plaży. 7 pokoi na parterze i 3 słoneczne pokoje na salce. Kuchnia do każdego pokoju osobno, piwnica. Wyżywienie i obsługa jak wyżej. Cena pokoju z kuchnią od zł 50—120.

WIEŚ PYSZKI pod Grodnem, pow. Augustów, gm. Łabno, poczta i stacja kolejowa Grodno odległa o 4 km.

Nad brzegiem Niemna, w lesie sosnowym; kąpiel, sporty wodne, rybołówstwo. Dojazd autobusem lub drożką. Telefon w Łosośnie, oddalonej 0,5 km. Apropozycja na miejscu. Obfitość kurcząt, jagód, grzybów, ryb. Mleko za litr od gr 15—25, jaja od gr 6—10. Chleb razowy gr 20—22. Kościół w Adamowiczach 1,5 km lub w Grodnie. *Podobnie jak w Kredowych Górach* domy są wszystkie drewniane bez oświetlenia elektrycznego i bez umeblowania, jako mieszkania letniskowe podmiejskie, gdzie na lato sprowadzają letnicy własne urządzenia lub odnajmują domy na pensjonaty, mające tu powodzenie. Podajemy nazwiska właścicieli domów, z którymi należy sprawę omówić.

Ceny podane za sezon od 3—4 miesięcy.

Alfons Szamotoło: (mieszka we wsi Adamowicze, odległej o 1,5 km), rolnik, dwa domy. Pierwszy, położony w lesie sosnowym na wysokim brzegu Niemna, 4-ro pokojowy, kryty gontami, wewnątrz i zewnątrz bielony; kuchnia i duża szklana weranda, przy domu lodownia.

Pokoje 4×5 m, słoneczne, z 1 lub 2 oknami. Wejście przez werandę lub kuchnię. Jeden pokój z wejściem bezpośrednio w ulicy. Przy domu studnia cembrowana. Dostęp do domu drogą lub ścieżką leśną. Odległość od szosy Grodno-Augustów 1,5 km. Dom nadaje się na pensjonat. Cena pokoju łącznie z kuchnią i lodownią zł 150, za cały dom zł 600.

Drugi dom 8-mio pokojowy, kryty dachówką, wewnątrz i zewnątrz bielony, z kuchnią i piwnicą; naokoło domu weranda. Wielkość pokoi 4×4 m z 1 lub 2 oknami. Na każde dwa pokoje jedna kuchnia. Dom położony w lesie sosnowym, na brzegu uroczego wąwozu, w odległości 100 m od Niemna. Wejście bezpośrednio do każdego pokoju. Produkty na miejscu u gospodarzy. Studnia o 50 m. Dostęp do domu drogą lub ścieżką leśną. Cena zł 150 za pokój łącznie z kuchnią.

Oba domy nadają się na urządzenie pensjonatu.

Józef Kiczuk — rolnik. Dom na wzgórzu w lesie, poza obrębem zabudowań w pobliżu Niemna, kryty blachą, 6 pokoi słonecznych z 10 oknami i werandą z obu stron domu. Na 2 pokoje jedna kuchnia. Wejście do mieszkania bezpośrednie. Produkty we wsi na miejscu. Studnia cementowa. Dostęp do domu drożką, droga odległa o 50 m. Cena za całość zł 600.

Józef Juchniewicz — rolnik. Dom kryty dachówką. Na parterze 8 pokoi z werandami, pokoje słoneczne o rozmiarach 4×5 m. Wejście do każdego pokoju osobne z werandy. Kuchnia w trakcie budowy. Dom położony na górze w lesie, w obrębie zabudowań letniskowych. Wyżywienie do nabycia na miejscu. Dostęp do domu ścieżką. Konie gospodarskie na żądanie. Cena za cały dom zł 600 rocznie.

Jan Książę Drucki-Lubecki — letnisko Pyszki, gm. Hoża, poczta i stacja kolejowa Grodno.

2 domy kryte gontami, mieszczące na parterze 28 pokoi (4×5 m) na piętrze 20 pokoi (4×4 m) i na poddaszu 2 pokoje (4×5 m). Pokoje słoneczne z balkonami i werandami, ogrzewane. Kuchnie zbudowane oddzielnie, duże ogólne i 8 pojedynczych. Dom położony nad

Niemnem z plażą w lesie sosnowym o 1 km od innych zabudowań. Wejście do pokoi bezpośrednio z werand. Studnia cementowa. Domy wydzierzawia się corocznie ryczałtem na pensjonat. Cena do omówienia każdego roku przed sezonem.

WIEŚ ŁOSOŚNA, gm. Łabno, pow. augustowski. W lesie w pobliżu Niemna i rzeczki Łososianki. Kościół i poczta w Grodnie, odległym 5 km. Kąpiel, rybołówstwo, miejsca na campingi (obozy). Stacja kolejowa i autobusowa. Telefon na miejscu. Apropozycja w sklepach żywnościowych i u gospodarzy.

Wiktor Makarewicz—rolnik. Dom drewniany, kryty gontami, wewnątrz tynkowany, z piwnicą, lodownią i kuchnią. Na parterze dwa pokoje z werandą. Dom położony w dolinie przy lesie. Wejście do mieszkania bezpośrednio. Wyżywienie do nabycia na miejscu. Oświetlenie elektryczne. Cena za mieszkanie w sezonie letnim od 1-go czerwca do 1-go września zł 100.

Albert Makarewicz—rolnik. Dom murowany, kryty dachówką, przy domu osobno piwnica i lodownia. Na parterze dwa pokoje (4×3 m) z dużą werandą i kuchnią, wejście przez werandę lub kuchnię. Dom położony pod górą porośniętą sosnowym lasem, na skraju osiedla. Umeblowanie: stół i krzesła. Wyżywienie i obsługa na miejscu. Koło domu studnia i ogród. Oświetlenie elektryczne. Cena za pokój zł 50 za sezon.

OSADA KAROLIN—pow. grodzieński.

Położenie: nad rzeką Łososianką, brzeg piaszczysty, plaża, rybołówstwo, las sosnowy w odległości 1 km od osiedla. Stacja kolejowa Łosośna k/Grodna—5 km, dojazd furmanką na żądanie o każdej porze. Autobusem z Grodna 8 km na południowy zachód, za przejazd gr 60. Autobus kursuje 2 razy dziennie, z rana i po południu. Poczta i telefon na miejscu.

Apropozycja: wszelkie produkty można nabyć na miejscu.

Zofia Roszkowska. Dom drewniany, nowy, kryty gontami, przy rzece; piękne widoki, miejscowość sucha. Na parterze 1 lub 2 pokoje słoneczne, umeblowane, z obsługą, z oddzielnym wejściem. Kuchnia wspólna. Cena mieszkania z całodziennym utrzymaniem według umowy (zł 3,50—4 dziennie).

WIEŚ KOSZEWNIKI, gm. Hornica, pow. i stacja Grodno.

5 km na wschód od Grodna nad brzegiem Niemna. Kąpiel, rybołówstwo, las, miejsca na obozy. Stacja kolejowa i autobusowa oraz poczta Grodno, skąd można się dostać furmanką od zł 1,50—2 oraz parostatkiem gr 50. Wyjazd z Grodna o godz. 16, z Koszewnik o godz. 9,50. Listy dochodzą codziennie przez gospodarza. Sklep we wsi; obfitość jagód, grzybów, ryb. Litr mleka gr 15, jaja od gr 5—7 za sztukę. Do rzeki 50 m, do lasu 0,5 km. Mieszkania u gospodarzy. Ceny za 1 pokój od zł 20—30 miesięcznie. Domy drewniane.

Wierchowski Bronisław. Nad Niemnem przy lesie. Dom kryty gontami z piwnicą, 5 pokoi słonecznych na parterze, na facjacie 2 pokoje z kuchnią. Wyżywienie można nabyć na miejscu. W pobliżu domu ogród, łąka, woda, plaża. Konie i obsługa domowa do dyspozycji. Cena za 1 pokój od zł 20—50 miesięcznie.

Związek Strzelecki. Dom przy drodze w pobliżu lasu, fundament kamienny, dach słomiany. Studnia, piwnica, konie do dyspozycji i obsługa. Na parterze 1 pokój (6×7 m) i kuchnia. Wejście przez kuchnię. Cena za mieszkanie zł 20 miesięcznie.

WIEŚ SOŁY, gmina Hornica, poczta i stacja kolejowa Grodno.

Na wschód od Grodna w oddaleniu 3 km, nad brzegiem Niemna. Kąpiel, rybołówstwo, las, miejsce na campingi (obozy). Zabudowa rozproszona. Konie na żądanie u gospodarzy za opłatą. Apropozycja u gospodarzy we wsi oraz w miarę potrzeby w Grodnie. Obfitość jagód, grzybów, ryb. Mleko za litr gr 15—20. Mieszkanie u gospodarzy. Korespondencję dostarcza listonosz.

Kozłow Teodor. Dom drewniany, bielony, otynkowany wewnątrz i zewnątrz, w dolinie przy lesie sosnowym poza obrebeł gospodarskich zabudowań. Woda do gotowania ze źródła. Konie oraz obsługa domowa do wynajęcia na miejscu. Wejście do mieszkania bezpośrednio lub przez kuchnię. Umeblowanie: łóżko z matercem, stół, krzesła.

Cena 2-eh pokoi z kuchnią za cały sezon (3—4 mies.) zł 150.

86670

ZWIĄZEK POPIERANIA TURYSTYKI WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

POSIADA SWOJE BIURO W BIAŁYMSTOKU
przy ul. Kilińskiejo 15, tel. 2-02

ORAZ SWOJE DELEGATURY:

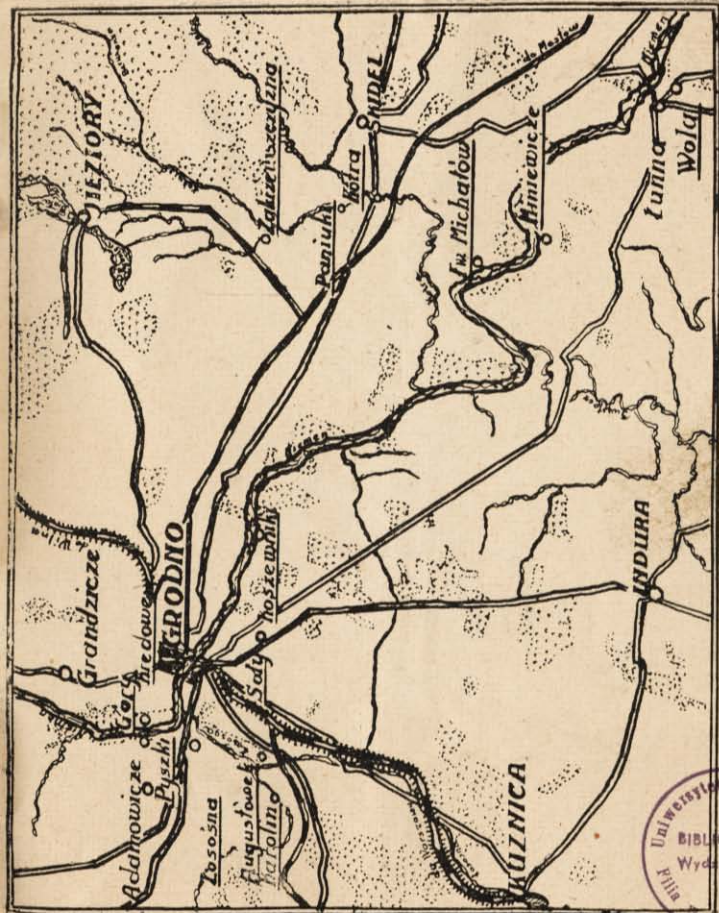
Delegatura Z.P.T.W.B. w AUGUSTOWIE,
pl. Marszałka Piłsudskiego[43, tel. 100

Delegatura Z.P.T.W.B. w GRODNIE,
pl. Stefana Batorego, Ratusz, tel. 2-45.

Biuro Wojewódzkiego Związku Popierania Turystyki udziela bezpłatnie informacji i pośredniczy w sprawach turystycznych i letniskowych na obszarze całego województwa białostockiego. Przyjmuje zapisy na członków; pomaga w organizowaniu „Letnisk” i „Wczasowisk”; zbiera zgłoszenia pensjonatów i dworów przyjmujących na lato gości; udziela pomocy w organizowaniu wycieczek do miejscowości położonych w obrębie województwa białostockiego jak i wszelkich imprez z turystyką związanych.

Wydaje bezpłatne druki informacyjne o letniskach i pensjonatach.

Uniwersytet Warszawski
BIBLIOTEKA
Wydz. Hum.
Filia
Białymostku